

Scenariusz lekcji na Konkurs – „Moja lekcja o seksualności człowieka”

Autor: Monika Kulesza-Cisiak

(nauczyciel biologii w szkołach ponadgimnazjalnych)

1 Temat lekcji – Tolerancja – jestem na TAK!

2. Informacje wstępne:

- Czas trwania – dwie jednostki lekcyjne (90 minut)
- Etap nauczania – szkoły gimnazjalne, ponadgimnazjalne
- Przedmiot nauczania – biologia, wychowanie do życia w rodzinie, przyroda, godzina do dyspozycji wychowawcy

3. Cele lekcji

Cel główny:

Uświadomienie uczniom problemu nietolerancji we współczesnym świecie w odniesieniu do innych ludzi i płciowości człowieka.

Cele szczegółowe:

- kształcenie umiejętności dostrzegania przejawów nietolerancji,
- uświadomienie przyczyn nietolerancji,
- kształcenie samoświadomości uczniów w kontekście płciowości i seksualności człowieka
- pragnienie nabywania wiedzy o rozwoju człowieka o wymiarze psychicznym i społecznym,
- kształcenie umiejętności bycia otwartym,
- doskonalenie umiejętności mówienia o swoich uczuciach,
- budowanie więzi międzyludzkich,
- integracja zespołu klasowego,
- doskonalenie pracy w grupie.

4. Metody i techniki pracy:

- Formy pracy – indywidualna oraz praca parach i w grupach
- Metody
 - √ Burza mózgów
 - √ Pogadanka
 - √ Metoda śnieżnej kuli
 - √ Metaplan
 - √ Dyskusja
 - √ Poglądowa – prezentacja PowerPoint
 - √ Moderacja wizualna

5. Przebieg lekcji:

Pierwsza godzina lekcyjna:

Faza wstępna:

- ☺ Powitanie uczniów, czynności porządkowo – organizacyjne.
- ☺ Przedstawienie tematu lekcji i poproszenie uczniów o wszystkie skojarzenia powiązane ze słowem tolerancja, które przychodzą im do głowy. Nauczyciel zapisuje pomysły na tablicy nie oceniając ich. Każdy uczeń ma prawo do zgłoszenia swojej propozycji. Po zakończeniu następuje podsumowanie i swobodna rozmowa z uczniami na temat skojarzeń zapisanych na tablicy.

Faza realizacji:

- ☺ Podział uczniów na cztery zespoły.
- ☺ Zadaniem uczniów będzie dokończenie przez każdą osobę w grupie zdania, które jedna osoba z grupy będzie miała za zadanie zapisać na arkuszach. Po upływie 5 minut grupy przemieszczają się zgodnie z ruchem wskazówek zegara i uzupełniają kolejne zdanie. Ćwiczenie trwa tak długo, aż wszyscy uczniowie dopiszą dalszy ciąg każdego zdania.

Propozycje zdań do dokończenia:

- ✓ Lubię, gdy ...
- ✓ Złości mnie, kiedy...
- ✓ Cenię w innych ludziach
- ✓ Moim marzeniem jest.....

- ☺ Wybrani uczniowie odczytują informacje z kolejnych arkuszy zaznaczając nakreślaczem powtarzające się wypowiedzi. Nauczyciel prosi uczniów o wnioski wynikające z przeprowadzonego ćwiczenia. Zwraca uwagę na fakt, że pomimo dzielących nas różnic mamy podobne zainteresowania, marzenia, opinie.

Refleksja nauczyciela:

Podobne opinie, poglądy, sądy sprzyjają zacieśnianiu więzi społecznych. Jeśli nie istniałyby między nami, choćby niewielkie podobieństwo nie mogło by dojść do spotkania czy rozmowy dwojga osób. Podobny sposób myślenia zbliża ludzi do siebie. Wywołuje w nas pozytywne odczucia w stosunku do innych reprezentujących ten sam pogląd, a jednocześnie utwierdza nas w słuszności własnych racji. Poznanie potrzeb innych ludzi i skonfrontowanie ich z naszymi potrzebami ułatwia nawiązanie kontaktów międzyludzkich. Pozwala na lepsze funkcjonowanie jednostki w grupie. Jednocześnie stwarza jej poczucie bezpieczeństwa, otwartości i uświadamia, że nie czuje się ona wyalienowana. Zdaje sobie sprawę z siły, jaką tworzy zespół. Wie, że ma do spełnienia w nim określona rolę, ale zawsze może liczyć na pomoc i wsparcie jego członków

- ☺ Podsumowaniem pierwszej części zajęć będzie praca w grupach polegająca na uzupełnieniu metaplanu (załącznik 1). Problemem do rozważenia dla uczniów będzie:

CZY OCENIAMY LUDZI NA PODSTAWIE PIERWSZEGO WRAŻENIA - wyglądu, narodowości, przynależności do grupy społecznej etc. ?

- ☺ Po zakończeniu prac wybrani liderzy prezentują swoje prace. Nauczyciel kieruje dyskusją uczniów i podsumowuje wykonane ćwiczenia.

Uwaga:

Podsumowanie i dyskusję na temat przedstawionego problemu można przenieść na następną jednostkę lekcyjną (w zależności od czasu pozostałego do zakończenia pierwszej lekcji).

Druga godzina lekcyjna:

- ☺ Nauczyciel inicjuje dyskusję na temat zjawiska nietolerancji. Zwraca uwagę, że problem nietolerancji dostrzegany był już od dawna. W XVIII wieku powstał Traktat o tolerancji napisany przez wybitnego francuskiego filozofa – Woltera. Jest on również autorem słynnej maksymy nakazującej szacunek i respekt wobec odmienności poglądów: „*Nienawidzę tego, co mówisz, ale oddałbym życie, abyś mógł mówić to, co mówisz*”.
- ☺ Zadaniem uczniów będzie wskazanie grup ludzi, którzy najczęściej stają się obiektem nietolerancji. Uczniowie najpierw zapisują na kartkach swoje odpowiedzi, następnie ustalają w parach, a na końcu w zespołach.
- ☺ Kolejnym zadaniem uczniów w utworzonych grupach będzie ustalenie, dlaczego są oni dyskryminowani lub budzą niechęć. Liderzy grup prezentują wyniki swoich obrad. Np.: (Afrykańczycy, Arabowie – leniwi, brudasy, mało inteligentni, homoseksualiści – rozpustni, chorzy, nosiciele HIV, niemoralni).

- ☺ Podsumowaniem lekcji będzie prezentacja przedstawiona przez nauczyciela. Nauczyciel wskaże uczniom, że otaczająca przyroda jest bardzo różnorodna i tolerancyjna w stosunku do aspektów płciowości osobników danych gatunków. Zainicjuje dyskusje po zakończeniu prezentacji – Co sądzę na temat płciowości człowieka?

Faza podsumowująca:

- ☺ Nauczyciel rozdaje uczniom kartki samoprzylepne w dwóch kolorach. Prosi, aby na kartce np. zielonej zapisać to, co podobało mi się na lekcji. Natomiast na czerwonej to, co podobało się mniej lub o co chciałbym zapytać nauczyciela a nie miałem śmiałości na lekcji. Uczniowie indywidualnie przyklejają kartki na tablicy. Nauczyciel odczytuje zapisane spostrzeżenia i odnosi się do przedstawionych problemów

6. Załączniki:

- ✓ Karta pracy – metoda metaplanu (załącznik 1)
- ✓ Prezentacja multimedialna

7. Środki dydaktyczne

- ✓ Komputer i rzutnik multimedialny
- ✓ Kartki samoprzylepne w dwóch kolorach
- ✓ Papier i pisaki
- ✓ Karty pracy

8. Bibliografia:

www.wikipedia.pl

National Geographic nr 7 (178) lipiec 2014

Bleja – Sosna Barbara, Życ w przyjaźni Zajęcia zapobiegające agresji, Wydawnictwo BEA ,Toruń 2009.

Grzesiak E., Janicka – Szyszko R., Steblecka M., Komunikacja w szkole. Scenariusze godzin wychowawczych, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005 .

Hamer H., Blżej siebie, Wydawnictwo VEDA, Warszawa 2001.

Sparks J., Walka płci. Zycie seksualne zwierząt. Wydawnictwo Świat Książki, Warszawa 2001

Załącznik 1 – karta pracy

Według zamieszczonego metaplanu przedstawcie odpowiedź na poniższy problem.

CZY OCENIAMY LUDZI NA PODSTAWIE PIERWSZEGO WRAŻENIA - wyglądu, narodowości, przynależności do grupy społecznej etc. ?

